

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
2021/2022

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA KONCEPCJI

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762).
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1862).
5. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244, z 2019 r. poz. 730).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1466 i 2227 oraz z 2019 r. poz. 638).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
11. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
12. Statut Szkoły Podstawowej nr 4 im. ks. Stefana Pieczki w Raciborzu.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZOSTAŁ OPRACOWANY TAKŻE W OPARCIU O:

1. Wnioski z analizy ankiety przeprowadzonej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
2. Uwagi i spostrzeżenia nauczycieli, uczniów i rodziców.
3. Obserwację funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym.
4. Analizę dokumentacji szkolnej, dzienników lekcyjnych, zwłaszcza rodzaju uwag wpisywanych uczniom.
5. Analizę dokumentacji prowadzonej przez szkolnego pedagoga i psychologa.
6. Informacji wychowawców i nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych.
7. Informacji napływających z instytucji współpracujących ze szkołą.
8. Rozmów prowadzonych z rodzicami.

SPOSÓB UPUBLICZNIENIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

1. Zamieszczenie na stronie internetowej szkoły.
2. Umieszczenie na tablicy informacyjnej w pokoju nauczycielskim.
3. Udostępnienie w bibliotece szkolnej.

SPOSÓB ZAPOZNANIA Z SZKOLNYM PROGRAMEM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM:

1. Uczniowie – na godzinach z wychowawcą.
2. Samorząd uczniowski – w trakcie zebrań.
3. Rodzice – podczas zebrań i konsultacji z wychowawcami.

WSTĘP

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 4 im. ks. Stefana Pieczki w Raciborzu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez rodziców, nauczycieli i uczniów. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest twórcza współpraca nauczycieli, uczniów i rodziców, by cele założone w programie zostały osiągnięte i by rozwijać w uczniach zdolność do integracji myśli, czynów i słów. Wychowanie jest rozumiane jako proces kształtowania młodych ludzi zarówno w rodzinie, jak i w szkole. Zadaniem szkoły jest nie tylko prowadzenie procesu dydaktycznego, ale także

wspomaganie rodziny w dążeniu uzyskania przez uczniów jak najpełniejszej dojrzałości w sferze emocjonalnej, intelektualnej, duchowej, społecznej i fizycznej.

Program wychowawczo-profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie wszystkich uczniów w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

MODEL ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 4 im. ks. Stefana Pieczki w Raciborzu jest wychowanie młodego człowieka zgodnie z przyjętym systemem wychowania w duchu miłości, mądrości, dyscypliny i szacunku dla innych. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- Kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności.
- Zna i stosuje zasady dobrego wychowania i kultury bycia.
- Szanuje siebie i innych, a także wspólne dobro, będące podstawą życia społecznego. Potrafi też bronić własnego zdania, własnych poglądów i przekonań religijnych.
- Jest zdyscyplinowany i odpowiedzialny, potrafi zadbać o bezpieczeństwo i zdrowie swoje oraz innych.
- Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych. Świadomie się im przeciwstawia.
- Ma świadomość swojego miejsca w społeczeństwie i państwie, szanuje symbole narodowe i czuje się patriotą.
- Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.
- Jest sprawny fizycznie, potrafi zadbać o swoją kondycję fizyczną i zdrowie.
- Potrafi na miarę swoich możliwości sprostać różnego rodzaju trudnościom.
- Jest chętny do niesienia pomocy innym.
- Jest ambitny, samodzielny i kreatywny.
- Integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole, nie na zasadzie rywalizacji, ale współpracy.
- Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi

z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),

- Rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),

I. Cele ogólne programu:

Działalność wychowawcza szkoły polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz zindywidualizowanym wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia,

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w modelu absolwenta.
- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie, tolerancja, szacunek dla drugiego człowieka i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych.
- 3) Współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi w celu budowania spójnego

systemu wartości, kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych.

- 4) Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
- 5) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców.
- 6) Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami (opiekunami prawnymi).
- 7) Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, m. in. poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu.
- 8) Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych oraz wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.
- 9) Wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
- 2) Kształtowanie krytycznego myślenia i wykształcenie umiejętności podejmowania zachowań asertywnych, odpierania presji w sytuacjach trudnych związanych z wyborem pomiędzy zdrowiem a wykluczeniem z grupy.
- 3) Poszerzenie wiedzy rodziców (opiekunów prawnych) i nauczycieli na temat rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 4) Poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- 5) Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
- 6) Poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom (opiekunom prawnym) na temat prowadzenia skutecznych działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych.
- 2) Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań mających na celu ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 2) Wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną lub środowiskową są w większym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne.
- 3) Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

- 4) Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

W roku szkolnym 2021/2022 najważniejsze działania pracy wychowawczej i profilaktycznej są ukierunkowane na:

- 1) Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- 2) Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w klasie i szkole.
- 3) Wzmacnianie poczucia własnej wartości, godności własnej, szacunku i tolerancji dla innych osób, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować własną tożsamość.
- 4) Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem oraz kształtowanie postaw asertywnych.
- 5) Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
- 6) Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- 7) Uświadamianie i przeciwdziałanie cyberprzemocy (portale społecznościowe, komunikatory).
- 8) Ukazywanie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputerów, Internetu i telefonów komórkowych.
- 9) Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom.
- 10) Stworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska wolnego od agresji i przemocy.
- 11) Przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych.
- 12) Przeciwdziałanie inicjacji używania środków odurzających, substancji psychotropowych, dopalaczy, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 13) Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
- 14) Informowanie i przestrzeganie wytycznych sanitarnych w związku z profilaktyką COVID-19.

- 15) Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, regionalnej, narodowej i etnicznej.
- 16) Wprowadzanie uczniów w świat wartości: w tym szacunek dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele, ...).
- 17) Wychowanie uczniów w duchu patriotycznym.
- 18) Ukształtowanie szacunku dla symboli narodowych
- 19) Kształtowanie dbałości o środowisko naturalne.
- 20) Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły.

II. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- 1) Stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole.
- 2) Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne.
- 3) Dbą o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
- 4) Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących rozwiązań w procesie kształcenia.
- 5) Stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i organizacji, szczególnie harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza.
- 6) Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań.
- 7) Czuwa nad realizacją przez uczniów obowiązku szkolnego.
- 8) Nadzoruje zgodność działań szkoły ze statutem, dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw i obowiązków uczniów, kompetencji organów szkoły.
- 9) Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
- 10) Motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne.
- 11) Stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów.
- 12) Inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

- 13) Stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów.
- 14) Dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych.
- 15) Dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).
- 16) Czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”.
- 17) Czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów.
- 18) Czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych.
- 19) Inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).

2. Rada pedagogiczna:

- 1) Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami.
- 2) Opracowuje i opiniuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego.
- 3) Dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania.
- 4) Opracowuje i zatwierdza procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- 5) Dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki.
- 6) Uczestniczy w realizacji i ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- 1) Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, także podczas realizacji zajęć ze swojego przedmiotu.
- 2) Reagują na obecność w szkole obcych osób, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla uczniów.
- 3) Reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnienia uczniów.
- 4) Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19.
- 5) Przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19.
- 6) Udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19.
- 7) Udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych.
- 8) Kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu i demokracji.
- 9) Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępkach w nauce

na swoich zajęciach.

10) Wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

4. Wychowawcy klas:

- 1) Diagnozują sytuację wychowawczą w oddziale.
- 2) Rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19.
- 3) Rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
- 4) Na podstawie dokonanego rozpoznania i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla oddziału na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę zespołu klasowego i potrzeby uczniów.
- 5) Zapoznają swoich uczniów i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami oraz tradycjami szkoły.
- 6) Są członkami zespołu wychowawców, który spotyka się w miarę potrzeb.
- 7) Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19.
- 8) Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w oddziale, rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- 9) Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji.
- 10) Dbają o dobre relacje uczniów w oddziale.
- 11) Podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.
- 12) Współpracują z sądem, policją i innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.
- 13) Podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.
- 14) Monitorują postępy w nauce i frekwencję podopiecznych.
- 15) Organizują spotkania z rodzicami.
- 16) Prowadzą dokumentację klasową.

- 17) Dowartościowują, chwala i nagradzają uczniów za osiągnięcia i pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.
- 18) Włączają uczniów do pracy i działań na rzecz szkoły.
- 19) Uczą poszanowania mienia szkolnego i społecznego.
- 20) Uczą nieakceptowania zachowań krzywdzących innych, tolerancji i akceptacji wobec innych oraz uczulają na kulturę bycia na co dzień.
- 21) Zwracają uwagę na rozwiązywanie konfliktów w sposób negocjacyjny.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- 1) Diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów.
- 2) Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.
- 3) Zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- 4) Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego.
- 5) Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.
- 6) Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów.
- 7) Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- 8) Wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia.
- 9) Rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów.
- 10) Aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych.

11) Wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny.

6. Rodzice:

- 1) Uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny.
- 2) Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczo-profilaktycznej.
- 3) Uczestniczą w zebraniach i konsultacjach organizowanych w każdy pierwszy wtorek miesiąca.
- 4) Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole.
- 5) Współpracują z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem.
- 6) Dbają o bezpieczeństwo i właściwą formę spędzania czasu wolnego przez ich dziecko.
- 7) Dbają o odpowiedni strój dziecka, przygotowanie do zajęć oraz zapewnienie drugiego śniadania.
- 8) Pisemnie w zeszycie korespondencji lub poprzez e-dziennik usprawiedliwiają nieobecność dziecka na zajęciach w terminie do dwóch tygodni od nieobecności.

7. Samorząd uczniowski:

- 1) Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów, działalności sportowej i rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem.
- 2) Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.
- 3) Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów.
- 4) Sygnalizuje dyrektorowi i nauczycielom potrzeby środowiska uczniowskiego.
- 5) Podejmuje działania z zakresu wolontariatu.
- 6) Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje.

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2021/2022

1. Obszar rozwoju intelektualnego

- 1) Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- 2) Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
- 3) Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

ZADANIA	ODPOWIEDZIALNI
Realizacja zajęć pozalekcyjnych z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez uczniów (ankiety, wywiad).	wychowawcy klas
Indywidualizacja procesu nauczania. Dostosowanie treści programowych i sposobów ich realizacji do możliwości uczniów. Aktywna praca zespołów do spraw udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwzględnianie w pracy z uczniem zawartych dokumentach PPP zaleceń.	wychowawcy klas, nauczyciele, dyrekcja
Motywowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych – praca indywidualna z uczniem zdolnym.	nauczyciele
Motywowanie słabszych uczniów do regularnego uczestnictwa w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych.	nauczyciele, wychowawcy
Ograniczenie zjawiska niepromowania uczniów w związku z problemami w nauce.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog
Udział uczniów w wycieczkach dydaktycznych, wyjazdach do teatru.	wychowawcy, nauczyciele
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień na zajęciach z doradztwa zawodowego.	nauczyciel doradztwa zawodowego
Uczenie planowania i dobrej organizacji pracy własnej.	wychowawcy
Kształtowanie postawy twórczej poprzez organizację konkursów wewnątrzszkolnych.	nauczyciele
Promowanie dorobku artystycznego uczniów poprzez organizowanie wystaw ich prac na terenie szkoły i poza nią.	nauczyciele plastyki
Budowanie systemu wartości – przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości.	nauczyciele, psycholog

2. Obszar bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

- 1) Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- 2) Promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie zachowaniom związanym z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 3) Stworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego wolnego od agresji i przemocy.
- 4) Wykształcenie u uczniów kompetencji społeczno- emocjonalnych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących w środowisku szkolnym.
- 5) Zaznajomienie z zasadami ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynnikami chroniącymi przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.

ZADANIA	ODPOWIEDZIALNI
Udzielanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzicom.	wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog
Organizowanie pomocy materialnej uczniom wymagającym wsparcia finansowego (dożywianie, stypendia socjalne).	pedagog, wychowawcy
Wzbogacanie wiedzy o informacje dotyczące zdrowego stylu życia, higieny.	pedagog, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka szkolna
Współpraca z PPP, OPS, Sądem Rejonowym i Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, UM, Drogowskazem, Personą, PZP, kuratorami, PCPR, asystentami rodzin w celu pomocy w rozwiązaniu indywidualnych problemów uczniów.	wychowawcy, pedagog, psycholog
Organizowanie profilaktyczno-wychowawczych spotkań z przedstawicielami Policji (dzielnicowymi), Straży Miejskiej i PPP.	pedagog
Udział uczniów w programie profilaktycznym „Bezpieczna szkoła”, „Bezpieczne ferie”- organizowanie spotkań z policją.	pedagog, psycholog, nauczyciele

Prowadzenie działań wychowawczych zmierzających do uświadomienia uczniom zagrożeń spowodowanych wypadkami, urazami, oraz epidemią COVID-19.	pielęgniarka, pedagog
Organizowanie dla młodzieży kursów Pierwszej Pomocy Przedmedycznej.	przeszkoleni nauczyciele
Eliminowanie przejawów agresji, przemocy i demoralizacji poprzez rozpoznawanie ich objawów i szybkiej specjalistycznej reakcji.	pedagog, psycholog, wychowawcy
Integrowanie środowiska uczniów i nauczycieli poprzez podejmowanie wspólnych projektów i inicjatyw. Budowanie prawidłowych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami.	nauczyciele
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych (m.in. profilaktyka COVID-19).	wychowawcy, pedagog, pielęgniarka szkolna
Promowanie aktywności sportowej, uatrakcyjnianie zajęć ruchowych w szkole, przekazywanie wiedzy na temat racjonalnego odżywiania.	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego
Dostarczenie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Realizacja programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.	pedagog, psycholog, wychowawcy
Uświadamianie uczniom zakresu właściwego korzystania z komputera, telefonów komórkowych i Internetu. Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii (cyberprzemoc).	wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele informatyki
Dostarczenie informacji na temat zaburzeń odżywiania – bulimii, anoreksji oraz otyłości, promowanie zdrowego odżywiania.	pielęgniarka szkolna, psycholog, wychowawcy

Przeprowadzenie zajęć poświęconych profilaktyce przemocy.	wychowawcy, pedagog, psycholog
Funkcjonowanie monitoringu szkolnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa.	wychowawcy, pedagog
Każdorazowe reagowanie na nieprawidłowości zachodzące w relacjach międzyludzkich.	wszyscy pracownicy szkoły
Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za popełnione czyny.	pedagog
Dokonywanie analizy sytuacji wychowawczej.	wychowawcy, pedagog, psycholog
Dbłość o bezpieczeństwo w szkole, na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.	wszyscy pracownicy szkoły

3. Obszar rozwoju społecznego i duchowego.

- 1) Integracja zespołów klasowych.
- 2) Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
- 3) Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
- 4) Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

ZADANIA	ODPOWIEDZIALNI
Kształtowanie postaw etycznych, prospołecznych i wyzwalanie empatii poprzez zachęcanie do współpracy z podopiecznymi świetlic środowiskowych w ramach wolontariatu. Udział w akcji „Szlachetna Paczka”. Propagowanie właściwego stosunku do odmiennych kultur, wyznań i narodowości.	opiekunowie SU, wychowawcy, wszyscy nauczyciele
Kształtowanie postawy szacunku dla tradycji i polskości. Kultywowanie tradycji poprzez uczestniczenie w uroczystościach poświęconych rocznicom ważnych świąt narodowych. Przygotowywanie wystaw, montażu poetycko-muzycznych w związku z istotnymi wydarzeniami	wszyscy nauczyciele

<p>kulturalnymi lub historycznymi.</p> <p>Propagowanie postawy szacunku dla dorobku kulturowego Polaków poprzez m. in. organizowanie wycieczek edukacyjnych do muzeów, teatrów.</p>	
<p>Wpajanie uczniom zasad dobrego wychowania i kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach poprzez osobisty przykład nauczycieli.</p> <p>Lekcje wychowawcze z savoir-vivre'u.</p>	wychowawcy
<p>Diagnozowanie poziomu bezpieczeństwa w szkole poprzez ankietowanie uczniów, obserwacje, zapisy w dzienniku.</p>	wszyscy nauczyciele, pedagog
<p>Wspieranie wartości u umiejętności w kontaktach interpersonalnych, środowisku i społeczności szkolnej po zdalnym nauczaniu.</p>	pedagog, psycholog
<p>Diagnozowanie skutków zdalnego nauczania poprzez ankietowanie uczniów , rozmowy.</p>	pedagog, psycholog
<p>Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie działań profilaktyczno – wychowawczych w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.</p>	pedagog, psycholog
<p>Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży po odizolowaniu społecznym poprzez prezentacje multimedialne.</p>	pedagog, psycholog
<p>Zapewnienie wsparcia i opieki po powrocie do szkoły po zdalnym nauczaniu.</p>	wychowawcy, pedagog, psycholog
<p>Kontynuacja zajęć profilaktyczno – integracyjnych , udział w akcji „Tydzień ulgi”, zajęcia integracyjne z wychowawcą, integracja zespołu klasowego, wyjścia klasowe.</p>	pedagog, psycholog, wychowawcy
<p>Szerzenie wiedzy na temat COVID-19, skutków izolacji społecznej.</p>	pielęgniarka, psycholog
<p>Kształtowanie umiejętności nieagresywnego,</p>	mediator, pedagog

negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów, różnicy zdań poprzez udział w projekcie pilotażowym „Mediacje rówieśnicze”.	
Integrowanie procesu wychowawczego w relacjach szkoła – dom poprzez informowanie rodziców podczas konsultacji i zebrań o zmianach w prawie oświatowym, organizacji pracy szkoły. Inspirowanie rodziców do werbalizacji opinii na temat funkcjonowania szkoły.	wychowawcy, pedagog
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	wychowawcy, pedagog, psycholog
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego poprzez udział w akcji sprzątnięcia świata, obchodów Dnia Ziemi, zbiórek na rzecz schroniska dla zwierząt, wycieczek do Arboretum Bramy Morawskiej.	nauczyciele biologii, wychowawcy
Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	pedagog, psycholog, wychowawcy
Budowanie poczucia własnej wartości i samoakceptacji.	wychowawcy, pedagog, psycholog
Rozwijanie takich cech jak: asertywność, pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność.	wszyscy nauczyciele
Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. Lekcje wychowawcze z pedagogiem i psychologiem.	nauczyciele języka polskiego, wychowawcy, pedagog, psycholog
Profilaktyka uzależnień, chorób cywilizacyjnych i zakaźnych.	nauczyciel biologii

PODSUMOWANIE

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego będzie przeprowadzana poprzez:

- monitorowanie realizacji zadań,
- obserwację zachowań uczniów,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach nauczycieli i wychowawców,
- analizę ewentualnych przypadków.

Ewaluację po każdym roku realizacji programu przeprowadzają zespoły RP, a jej wyniki przedstawia dyrektor na radzie pedagogicznej. Wnioski będą wykorzystane przy realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w danym roku i latach następnych.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 4 im. ks. St. Pieczki w Raciborzu w dniu 28.09.2021 r.